

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ КОМБАЙНОВИЙ ЗАВОД»

— підприємство сільськогосподарського машинобудування. Розташ. у Дніпропетровську. Засн. 1895 інж. **І. Езау** на базі мех. майстерні як сталеливар. завод. Від 1896 — у власності бельг. акц. «Товариства Катеринослав. залізороб. і сталеливар. заводів», від 1909 — Азово-Донського комерц. банку, від 1915 — польс. акц. «Товариства маш.-буд. і чавуноливар. заводів К. Рудзького і Ко». До 1917 підприємство спеціалізувалося на випуску чавун., сталевих та мідного литва, артилерій. боєприпасів, заряд. ящиків, різноманіт. машин та механізмів, здійснювало капітал. ремонт верстатів. 1900 на заводі випущено продукції на 1,85 млн рублів, на ньому працювало 1228 осіб. Протягом 1898–1904 тут виготовлено сталеві машинні частини для броненосця «Князь Потьомкін Таврійський», крейсерів «Очаків» і «Кагул». 1907–15 та 1918–28 завод не працював. 1921 за умовами Ризького мирного договору його осн. устаткування повернуто колиш. власнику та вивезено в Польщу. Від 1928 — завод «Пресбуд», від 1932 — Дніпроп. завод ім. К. Ворошилова. У 1930-х рр. на підприємстві діяли ливар., ковал., пресово-терміч., мех. та ремонтний цехи, випускали чавунне, сталеве та мідне литво, тракторні гільзи, колінвали, механізми та устаткування для нафт. й ін. пром-стей, здійснювали капітал. ремонт верстатів. 1938 його переведено на повний госпрозрахунок. 1938–39 тут отримано 8 млн крб прибутку. Під час нім.-фашист. окупації висококваліфік. працівників й осн. устаткування евакуйовано в міста Орськ (Оренбур. обл.) і Златоуст (Челябін. обл., обидва — РФ). 1944 завод був практично відновлений, до нього приєднано артіль «Червоний ваговик». 1946 на підприємстві розпочато випуск с.-г. техніки, зокрема просап. культиваторів, бурякопідйомників, картоплекопачів, 1947 — також

бурякозбирал. комбайнів. Від 1953 — Дніпроп. завод с.-г. машинобудування, від 1968 — сучасна назва (до 1994 — ім. К. Ворошилова). Від 1950 — гол. підприємство СРСР з розроблення (1949 створ. СКБ) та випуску машин для збирання цукр., корм. і насінневих буряків. 1971 «Д. к. з.» нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора. 1958 бурякокомбайн СКЕМ-3 відзначено медаллю, 1961 бурякокомбайн КС-3 — дипломом і премією Гран-Прі на міжнар. виставці в Брюсселі, 1980 бурякопогрузчик-очишувач СПС-4,2 — дипломом 1-го ступеня і медаллю «Золотий колос» на міжнар. виставці «Земля-годувальниця-80» у Будейовіце (Чехословаччина, нині Чехія), 1982 — золотою медаллю на міжнар. виставці в Ляйпцизі (Німеччина). Низку працівників заводу удостоєно Державною премією СРСР, зокрема 1980 — І. Русанова, О. Покусу (1967–97 — директор), Д. Кожушка, А. Кравченка (за розроблення високопродукт. машин РКС-6 і РКС-4 для збирання буряків у осн. і полив. зонах бурякосадження), 1981 — І. Повіренного (за визначні успіхи в праці), 1985 — О. Маліка, О. Жернового, В. Краснощока, О. Краська, А. Бібікова, О. Ушакова (за розроблення бурякопогрузчика-очишувача СПС-4,2). Серед Героїв Соц. Праці — О. Кулаков (1966), В. Лихолат (1976), О. Покуса (1986). Лауреатами Держ. премії України у галузі н. і т. за розроблення машин МБК-2,7 і МКК-6 стали 1992 О. Покуса, Д. Кожушко, С. Чернявський, С. Тарасенко. 1984–94 — ВО, 1994–2007 — колективне вироб. підприємство, від 2007 — ТОВ. Нині серед осн. продукції — бурякозбиральна та ґрунтообробна с.-г. техніка, металоконструкції, сталеве литво; «Д. к. з.» здійснює також послуги з оброблення металу. У соц. сфері — 3 гуртожитки, база відпочинку «Золотий берег» на Арабат. стрілці (Азов. море), турист. база «Сосновий бір», дит. табір. Кількість працівників (2007) — 600 осіб. Директор — В. Горбенко.

Рекомендована література

1. Флагманові бурякозбиральних машин – спеціальному конструкторському бюро КВП «Дніпропетровський комбайновий завод» – 50 років // Техніка АПК. 1999. № 2;
2. Катеринослав-Дніпропетровськ – 225: Видатні особистості та обличчя міста. Дн., 2001.

В. І. Євдошенко

Бібліографічний опис:

Дніпропетровський комбайновий завод / В. І. Євдошенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-22272>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).